

ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

เมืองหลวง พนมเปญ

ที่ตั้ง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ระหว่างเส้นละติจูดที่ 10-14 องศาเหนือกับเส้นลองจิจูดที่ 102-107 องศาตะวันออกมีพื้นที่ 181,035 ตร.กม. (ขนาดใหญ่เป็นอันดับ 90 ของโลก)

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับไทย (จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์) และลาว
ทิศใต้	ติดกับอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดกับเวียดนาม
ทิศตะวันตก	ติดกับไทย (จังหวัดสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ภูมิประเทศ ลักษณะคล้ายแอ่งกระทะ พื้นที่ตอนกลางประเทศเป็นที่ราบลุ่มระหว่างแม่น้ำโขงกับแม่น้ำป่าสัก และมีทะเลสาบขนาดใหญ่อันอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ทิศเหนือและตะวันตกเฉียงใต้เป็นที่ราบสูงป่าโปร่ง ป่าดิบและเทือกเขาสลับซับซ้อนเสมือนเป็นขอบกระทะ

ภูมิอากาศ อยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ด้วยกัมพูชา มีชายฝั่งติดต่อกับอ่าวไทยทำให้ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านเข้าประเทศได้สะดวกนำฝนและความชุ่มชื้นเข้ามา แต่ถ้ามียายุหมุนจากทะเลจีนใต้พัดผ่านเข้ามาจะทำให้ฝนตกหนักแผ่เป็นบริเวณกว้าง ส่วนฤดูหนาวได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดผ่านจีนนำความหนาวเย็นเข้ามา แต่เนื่องจากมีภูเขาล้อมรอบตอนเหนือของประเทศทำให้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือไม่เต็มที่ ฤดูฝนเริ่มประมาณกลาง พ.ค.-ก.ย. อุณหภูมิเฉลี่ย 26-29 องศาเซลเซียส ฤดูหนาวเริ่มประมาณกลาง ต.ค.-ม.ค. อุณหภูมิเฉลี่ย 24-28 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนเริ่มประมาณกลาง ก.พ.-เม.ย. อุณหภูมิเฉลี่ย 26-30 องศาเซลเซียส

ประชากร ประมาณ 15.3 ล้านคน (ส.ค. 2562)

รายละเอียดประชากร เขมร 97.6% ชาวจาม (มุสลิม) 1.2% จีน 0.1% เวียดนาม 0.1% ที่เหลือ 1.2% เป็นลาวชาวเขา และไทย ประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 31.01% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 64.73% และวัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 4.25% อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวมประมาณ 64.5 ปี เพศชายประมาณ 62 ปี เพศหญิงประมาณ 67.1 ปี อัตราการเกิด 23 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 7.5 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 1.52%

ศาสนา พุทธนิกายเถรวาท 96.9% อิสลาม 1.9% คริสต์ 0.4% และอื่น ๆ 0.8%

ภาษา ภาษาราชการคือเขมรและประชาชนใช้กว่า 96.3% ในเขตเมืองบางส่วนยังคงใช้ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษได้รับความนิยมมากขึ้นในฐานะภาษาที่สอง

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 77.2% งบประมาณด้านการศึกษาประมาณ 1.9% ของ GDP (ปี 2557) การศึกษาภาคบังคับ 9 ปีตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ในสถานศึกษาของรัฐไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน

การก่อตั้งประเทศ

มีวิวัฒนาการมาจาก 3 อาณาจักรโบราณคือฟูนัน เจนละ และจามปา (พุทธศตวรรษที่ 6-14) จนกระทั่งพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 (พ.ศ. 1345-1395) ก่อตั้งอาณาจักรขอมได้สำเร็จ และต่อมาสามารถขยายอำนาจได้กว้างขวางถึง 1 ใน 3 ของภูมิภาคอินโดจีนรวมระยะเวลาประมาณ 400 ปี จากนั้นเริ่มเสื่อมอำนาจเนื่องจากพุ่มเทรียกรก่อสร้างศาสนสถานจำนวนมาก ประกอบกับอาณาจักรข้างเคียงเข้มแข็งขึ้นจึงเสียดินแดนบางส่วนให้สุโขทัย หลังจากนั้นอีกประมาณ 300 ปีตกอยู่ใต้อำนาจของอยุธยา เวียดนาม และรัตนโกสินทร์ตอนต้น ในฐานะประเทศราชสลับกับมีเอกราชช่วงสั้น ๆ ก่อนเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส (พ.ศ. 2406-2496) ในยุคล่าอาณานิคม

กัมพูชาเปลี่ยนชื่อประเทศและระบบการปกครองรวม 5 ครั้ง ซึ่งเกือบตลอดระยะนั้นเป็นช่วงที่กัมพูชาไร้เสถียรภาพและเกิดสงครามกลางเมือง ดังนี้ ราชอาณาจักรกัมพูชา พ.ศ. 2491-2513 สาธารณรัฐเขมร พ.ศ. 2513-2518 กัมพูชาประชาธิปไตย พ.ศ. 2518-2522 สาธารณรัฐประชาชนกัมพูชา พ.ศ. 2522-2532

รัฐกัมพูชา พ.ศ. 2532-2534 สิ้นสุดยุคสงครามกลางเมือง สหประชาชาติจัดตั้ง United Nations Advance Mission in Cambodia (UNAMIC) ก่อนปรับเป็น United Nations Transitional Authority in Cambodia (UNTAC) เพื่อช่วยเหลือกัมพูชาควบคุมดูแลการหยุดยิงโดยสมัครใจของฝ่ายต่าง ๆ และเตรียมจัดการเลือกตั้งทั่วไปในกัมพูชา ช่วง พ.ศ. 2534-2536 ซึ่งนำมาสู่การปกครองในระบอบปัจจุบันตั้งแต่ พ.ศ. 2536

วันชาติ 9 พ.ย. (วันประกาศเอกราชจากฝรั่งเศส 9 พ.ย. 2496)

การเมือง ปกครองระบอบประชาธิปไตยระบบรัฐสภามีกษัตริย์ (สมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี) เป็นประมุขอยู่ใต้รัฐธรรมนูญ (สภาราชบัลลังก์คัดเลือกกษัตริย์)

ฝ่ายบริหารหรือรัฐบาล : หลังการเลือกตั้งทั่วไปพรรคเสียงข้างมากหรือพรรคต่าง ๆ ร่วมกันเสนอชื่อ นรม. ให้สภาแห่งชาติ (สภาผู้แทนราษฎร) รับรองด้วยเสียงเกินครึ่งและกษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยแต่งตั้ง

ฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐสภา : ประกอบด้วย 2 สภาคือ 1) วุฒิสภา (62 คน วาระ 6 ปี ชุดปัจจุบันปี 2561-2567) มาจากการแต่งตั้งของกษัตริย์ 2 คน มาจากการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสภาแห่งชาติ 2 คน และมาจากสมาชิกสภาตำบล 58 คน และ 2) สภาแห่งชาติ (125 คน วาระ 5 ปี ชุดปัจจุบันปี 2561-2567) มาจากการเลือกตั้งทั่วไป

ฝ่ายตุลาการ : เป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติ สถาบันสูงสุดคือสภาผู้พิพากษาสูงสุดซึ่งมีกษัตริย์เป็นประธาน ทำหน้าที่แต่งตั้งผู้พิพากษา ระบบศาลประกอบด้วยศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลสูง แต่ละจังหวัด/กรุง/ราชธานีมีศาลของตนเอง

พรรคการเมืองสำคัญ : ได้แก่ 1) พรรคประชาชนกัมพูชา (Cambodian People's Party-CPP) ฝ่ายรัฐบาล สมาชิกสภาแห่งชาติ 125 คน สมาชิกวุฒิสภา 58 คน 2) พรรคฟูนชินเปค (Front Uni National pour un Cambodge Indépendant, Neutre, Pacifique, et Coopératif-FUNCINPEC) ส่วนพรรคสงเคราะห์ชาติ (Cambodia National Rescue Party-CNRP) ฝ่ายค้าน (ซึ่งเกิดจากการรวมตัวของสมาชิกพรรคซัมรังสีกับพรรคสิทธิมนุษยชน) ถูกยุบพรรคเมื่อ 16 พ.ย. 2560

เศรษฐกิจ : แบบทุนนิยม มีนโยบายเปิดเสรีเต็มที่ ยังคงอยู่ในสถานะประเทศยากจนต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากต่างประเทศเฉลี่ยปีละประมาณ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในห้วงปี 2547-2550 เศรษฐกิจกัมพูชายขยายตัวเฉลี่ยถึงปีละ 10% จากการเติบโตของภาคการท่องเที่ยว การส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป การเกษตรและการก่อสร้าง แต่เมื่อปี 2551 เศรษฐกิจขยายตัวลดลงเหลือ 7% และหดตัว 2.0% เมื่อปี 2552 เนื่องจากวิกฤติเศรษฐกิจโลก หลังจากนั้นเมื่อปี 2553-2555 เศรษฐกิจกัมพูชาเติบโตต่อเนื่อง โดยขยายตัวเพิ่มขึ้น 5.9% 6.9% และ 7.3% ตามลำดับ อันเป็นผลมาจากการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปและการท่องเที่ยว ในห้วงปี 2556-2561 เศรษฐกิจกัมพูชายขยายตัวระหว่าง 6.8-7% โดยมีการส่งออกสินค้าสิ่งทอและเกษตร การท่องเที่ยว รวมถึงการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศ เป็นปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ ทั้งนี้ กัมพูชาตั้งเป้าหมายการพัฒนาเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับสูงในปี 2573 และประเทศที่มีรายได้สูงในปี 2593

นโยบายการพัฒนาประเทศคือ “จัตุโกณ” (ยุทธศาสตร์สี่เหลี่ยม) ประกอบด้วย 1) ปฏิรูปการเกษตร 2) พัฒนาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 3) สร้างความเข้มแข็งให้ภาคเอกชนและสร้างการจ้างงาน และ 4) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ปัจจุบันกัมพูชามุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งสนามบิน ถนนและเส้นทางรถไฟ เพื่อส่งเสริมการขยายตัวของเศรษฐกิจในประเทศและรองรับการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมกับเพื่อนบ้าน รวมทั้งยังมีเป้าหมายเพิ่มรายได้ให้ประเทศโดยการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร หาดตลาดใหม่ และชักชวนต่างชาติเข้ามาลงทุนสร้างโรงสีข้าวเพื่อบรรลุเป้าหมายส่งออกข้าวสารให้ได้ปีละ 1 ล้านตัน แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ และไม่น่าจะบรรลุเป้าหมายการส่งออกข้าวในเร็ววันเพราะขาดแคลนเงินทุนก่อสร้างโรงสีและยุ่งฉวางเก็บข้าวที่ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ กัมพูชาคาดหวังให้บริษัทต่างชาติเร่งสำรวจและขุดเจาะน้ำมันเพื่อผลิตน้ำมันเชิงพาณิชย์จากแหล่งบนบกและในอ่าวไทย

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : เรียล (Riel)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 1 ดอลลาร์สหรัฐ : 4,075 เรียล (ต.ค. 2562)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 1 บาท : 134.5 เรียล (ต.ค. 2562) ชาวกัมพูชานิยมใช้เงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ส่วนเงินบาทไทยสามารถใช้ได้ในการซื้อขายสินค้าตามท้องตลาดของกัมพูชา

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) : 24,542 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ : 11,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 7%

ดุลบัญชีเดินสะพัด : ขาดดุล 1,966 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 1,563 ดอลลาร์สหรัฐ

แรงงาน : 8.9 ล้านคน

อัตราการว่างงาน : 0.3%

อัตราเงินเฟ้อ : 1.9%

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : ขาดดุล 3,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-มิ.ย. 2562)

มูลค่าการส่งออก : 6,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-มิ.ย. 2562)

สินค้าส่งออก : เสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า ยางพารา ข้าว และสินค้าประมง

มูลค่าการนำเข้า : 10,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-มิ.ย. 2562)

สินค้านำเข้า : วัสดุก่อสร้าง วัตถุดิบสำหรับผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงและยานยนต์ ยารักษาโรค บุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

คู่ค้าสำคัญ : จีน สหภาพยุโรป ไทย สหรัฐฯ เวียดนาม และญี่ปุ่น

การทหารและความมั่นคง

การทหาร : กองทัพแห่งชาติกัมพูชาประกอบด้วย ทบ. ทร. ทอ. และ Royal Gendarmerie of Cambodia ขึ้นตรงต่อ บก.ทหารสูงสุดซึ่งเป็นหน่วยควบคุมบังคับบัญชาและสังกัดอยู่ใน กท. ซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลโดยมี นรม.เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด กำลังพล (ปี 2555) 103,311 นาย แบ่งเป็น กท. 10,099 นาย บก.ทหารสูงสุด 45,536 นาย ทบ. 42,899 นาย ทร. 3,603 นาย และ ทอ. 1,174 นาย การประกอบกำลังยึดหลักนิยมของประเทศสังคมนิยมเช่นเดียวกับกองทัพเวียดนาม แบ่งเขตรับผิดชอบเป็น 6 ภูมิภาคทหาร กำลังพลส่วนใหญ่ว่างกำลังในภูมิภาคทหารที่ 4 และ 5 ด้านชายแดนไทยรวมประมาณ 23,000 นาย งบประมาณด้านการทหารปี 2562 กัมพูชาตั้งงบประมาณด้านการทหารและความมั่นคง 1,060 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น

15.82% ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2558 การเกณฑ์ทหาร ชายอายุ 18-30 ปีต้องเข้ารับราชการทหารเป็นเวลา 18 เดือน ประชากรที่สามารถเกณฑ์เป็นทหารชาย 3.88 ล้านคน หญิง 4 ล้านคน (ปี 2553)

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ : ADB, ARF, ASEAN, FAO, G-77, ILO, IMF, IMO, Interpol, NAM, UN, UNCTAD, UNESCO, UNWTO, WHO, WTO

การขนส่งและโทรคมนาคม : ระบบขนส่ง 1) ทางอากาศมีท่าอากาศยาน 16 แห่ง ลาดผิวพื้น 6 แห่ง ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ 1 แห่ง ที่สำคัญคือท่าอากาศยานพนมเปญและท่าอากาศยานเสียมราฐ 2) ทางรถไฟ 642 กม. จากศรีโสภณ-พนมเปญ-สีหนุวิลล์ (อยู่ระหว่างซ่อมแซม) 3) ทางถนน 44,709 กม. ลาดผิวพื้น 3,607 กม. เส้นทางหลวงสายหลักคือสาย 1-7 จากพนมเปญไปยังจังหวัดชายแดน คือ สวายเรียง ตาแก้ว กัมปอต พระสีหนุ พระตะบอง บันเตียเมียนเจย กัมปงจาม ตามลำดับ 4) ทางน้ำ 3,700 กม. (ส่วนใหญ่ในแม่น้ำโขง) มีท่าเรือ 4 แห่งที่พนมเปญ เกาะกง และสีหนุวิลล์ (2 แห่ง) โทรคมนาคม บริการโทรศัพท์พื้นฐานและโทรศัพท์เคลื่อนที่เพียงพอต่อความต้องการ มีผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์จำนวน 6 ผู้ประกอบการ คือ Cellcard, Smart Axiata, Metfone, Seatel, Cootel และ qb ผู้ใช้โทรศัพท์พื้นฐาน 227,261 เลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ 20.8 ล้านเลขหมาย (ม.ค.-มิ.ย. 2562) โทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้งานมากทั้งในเขตเมืองและชนบท รหัสโทรศัพท์ระหว่างประเทศ +855 มีบริการเพียงพอติดต่อกับทุกประเทศแต่ค่าบริการสูง สื่อสารมวลชน มีสถานีโทรทัศน์ทั้งของรัฐและเอกชนรวม 9 สถานี และมีโทรทัศน์ระบบเคเบิลและระบบดาวเทียม มีสถานีวิทยุประมาณ 50 แห่ง เป็นของรัฐ 1 แห่ง อินเทอร์เน็ตมีผู้ให้บริการ 27 ราย (ปี 2555) ผู้ใช้บริการ 15.8 ล้านคน (ม.ค.-มิ.ย. 2562) รหัสอินเทอร์เน็ตประเทศคือ .kh

การเดินทาง : สายการบินไทยมีเที่ยวบินตรงกรุงเทพฯ-พนมเปญ และเสียมราฐทุกวันระยะเวลาในการบินประมาณ 1 ชม. 10 นาที

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม : 1) สถานการณ์ทางการเมืองในกัมพูชาและการกดดันจากประเทศตะวันตก โดยเฉพาะสหภาพยุโรปที่ดำเนินกระบวนการถอดกัมพูชาจากการได้สิทธิพิเศษในการส่งออกสินค้าแบบปลอดภาษี โดยไม่กำหนดโควตา ยกเว้นอาวุธยุทโธปกรณ์ (Everything but Arms-EBA) 2) การพัฒนาเศรษฐกิจของกัมพูชาและความเคลื่อนไหวของกัมพูชาต่อพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของไทย 3) ความเคลื่อนไหวของกลุ่มเห็นต่างทางการเมืองของไทยในกัมพูชาและกลุ่มต่อต้านรัฐบาลกัมพูชาที่อาจเข้ามาเคลื่อนไหวในไทย 4) ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ แรงงานผิดกฎหมาย การลักลอบตัดไม้ ยาเสพติด และสินค้าเถื่อนตามแนวชายแดน 5) บทบาทของมหาอำนาจในกัมพูชาทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ ความมั่นคงและการป้องกันประเทศ และ 6) การแก้ปัญหาพิพาทเขตแดนระหว่างกัมพูชากับเพื่อนบ้าน (ไทย ลาว และเวียดนาม) ซึ่งรวมถึงพื้นที่ทับซ้อนทางทะเลระหว่างไทยกับกัมพูชา

ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา

ประชาชนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดทางวัฒนธรรมและมีวิถีชีวิตคล้ายคลึงกันโดยเฉพาะประชาชนบริเวณแนวชายแดน สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อ 19 ธ.ค. 2493 ความสัมพันธ์ค่อนข้างเปราะบางจากปัญหาเขตแดนและการเมืองภายในของทั้งสองประเทศ

กัมพูชาตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย 2 ครั้งสาเหตุจากข้อพิพาท ครั้งที่ 1 เมื่อ 24 พ.ย. 2501 สถาปนาความสัมพันธ์กลับคืนปี 2502 ครั้งที่ 2 เมื่อ 23 ต.ค. 2504 สถาปนาความสัมพันธ์กลับคืนปี 2509 ไทยลดระดับความสัมพันธ์ทางการทูตเหลือเป็นระดับอุปทูต 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 จากเหตุการณ์เผา สอท.ไทย/พนมเปญ เมื่อ 30 ม.ค. 2546 ความสัมพันธ์กลับสู่ ระดับปกติเมื่อ 31 พ.ค. 2546 และครั้งที่ 2 เมื่อ 5 พ.ย. 2552 กรณีแต่งตั้ง นายทักษิณ ชินวัตร เป็นที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจของรัฐบาลกัมพูชาและที่ปรึกษาส่วนตัวของ นรม.ฮุน เซน ความสัมพันธ์กลับสู่ระดับปกติเมื่อ 24 ส.ค. 2553

การค้าทวิภาคีไทย-กัมพูชาในห่วง ม.ค.-ส.ค. 2562 มีมูลค่า 190,134.13 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 9.67% ไทยส่งออก 142,289.28 ล้านบาท ลดลง 8.54% และนำเข้า 47,844.86 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 168.86% โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า 47,844.85 ล้านบาท สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป เครื่องดื่ม รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ น้ำตาลทราย เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบ และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์พลาสติก รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ผัก ผลไม้ ของปรุงแต่งที่ทำจากผักและผลไม้ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์ ลวดและสายเคเบิล เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์

สำหรับมูลค่าการค้าชายแดนไทย-กัมพูชาห่วง ม.ค.-มิ.ย. 2562 มีมูลค่า 80,221.23 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 14.01% จากช่วงเดียวกันเมื่อปี 2561 ไทยยังเป็นฝ่ายเกินดุล โดยไทยส่งออก 68,932.09 ล้านบาท และนำเข้า 11,289.14 ล้านบาท สินค้าส่งออกสำคัญของไทย ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ รถยนต์และส่วนประกอบ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบ สินค้าแร่และเชื้อเพลิง อื่น ๆ ยานพาหนะอื่น ๆ และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า ผ้าฝ้ายและด้าย ยางยานพาหนะ และสินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ สำหรับสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ผักและของปรุงแต่งจากผัก ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป สัตว์น้ำ ทองแดงและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าใช้ในอุตสาหกรรม มอเตอร์ไฟฟ้า ชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์โลหะทำด้วยอะลูมิเนียม และส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์อื่น ๆ

การลงทุน ตั้งแต่กัมพูชามีกฎหมายการลงทุนเมื่อปี 2537 จนถึง มี.ค. 2562 ไทยลงทุนในกัมพูชาทั้งสิ้น 1,039.99 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สูงเป็นอันดับที่ 9

ความตกลงที่สำคัญระหว่างไทย-กัมพูชา การจัดตั้งคณะกรรมการความร่วมมือด้วยความร่วมมือทวิภาคี (1 ม.ค. 2537) การจัดตั้งคณะกรรมการชายแดน (29 ก.ย. 2538) สนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (6 พ.ค. 2541) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางบก (14 มิ.ย. 2543) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยพื้นที่ที่ไทยและกัมพูชาอ้างสิทธิในไหล่ทวีปทับซ้อน (18 มิ.ย. 2544) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจ้างแรงงาน (31 พ.ค. 2546) พิธีสารยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางราชการ (8 ก.พ. 2549) การโอนตัวผู้ต้องคำพิพากษาและความร่วมมือในการบังคับใช้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาในคดีอาญา (5 ส.ค. 2552) ความตกลงยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางธรรมดา (17 พ.ย. 2553) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 16 ธ.ค. 2553 ความตกลงการตรวจลงตราเดี่ยวตามกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอัครวิติ-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa) ระหว่างกัมพูชากับไทย (26 ธ.ค. 2555) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 27 ธ.ค. 2555 โดยผู้ที่ได้รับการตรวจลงตราเดี่ยวจากกัมพูชาหรือไทยจะเดินทางเข้าได้ทั้งกัมพูชาและไทย ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยการสัญจรข้ามแดนระหว่างประเทศทั้งสอง (11 ก.ค. 2558) และความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน (7 ก.ย. 2560) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ม.ค. 2561

ประวัติผู้นำ

สมเด็จพระอัครมหาเสนาบดีเตโชฮุน เซน
(Samdech Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen)

ตำแหน่ง	นรม.กัมพูชา และประธานพรรคประชาชนกัมพูชา (CPP)
เกิด	4 เม.ย. 2494 (เกิดจริง 5 ส.ค. 2495) อายุ 69 ปี/ปี 2563 เกิดในครอบครัวชาวนายากจนที่นิคมเปียมเกาะสนา อำเภอสตึงตรอง จังหวัดกัมปงจาม กัมพูชา
การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาระดับประถมศึกษาที่บ้านเกิด - ศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนอินทราเทวี ที่วัดเนียบเวือน พนมเปญ - ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาแห่งชาติและดำรงตำแหน่งนรม. ได้รับปริญญาตรี บัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาต่าง ๆ จากสถาบันการเมืองและสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น 9 ฉบับ ได้แก่ เวียดนาม 2 ฉบับ สหรัฐฯ 2 ฉบับ ไทย 2 ฉบับ เกาหลีใต้ 2 ฉบับ และกัมพูชา 1 ฉบับ
สถานภาพทางครอบครัว	มีพี่น้อง 5 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 3 คน สมรสกับคุณหญิงบุน รานี (นางบุน ชัมเฮียง) ชาวกัมพูชาเชื้อสายจีนอายุ 64 ปี/ปี 2563 มีบุตรธิดา 6 คน เป็นบุตร 3 คน ธิดา 3 คน (ธิดาบุญธรรม 1 คน)
ประวัติทางการเมือง	<ul style="list-style-type: none"> ปี 2513 - เข้าร่วมขบวนการต่อสู้กับกลุ่มจักรวรรดินิยมตามคำเรียกร้องของสมเด็จพระนโรดม สีหนุ กษัตริย์กัมพูชาขณะนั้น ปี 2522 - เป็น รมว.กต. ปี 2528 - ได้รับแต่งตั้งเป็น นรม. (รัฐบาลระบอบเฮงซิมริน) แทนนายจันซีซึ่งถึงแก่กรรม ปี 2534 - ได้รับแต่งตั้งเป็นรองประธานพรรคประชาชนปฏิวัติกัมพูชา ต่อมาเปลี่ยนเป็นชื่อพรรคประชาชนกัมพูชา (CPP)

- ปี 2536 - กัมพูชาจัดการเลือกตั้งทั่วไปเป็นครั้งแรก นายฮุน เซนได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นรม. คนที่ 2 และสมาชิกสภาแห่งชาติ จังหวัดกัมปงจาม
- ปี 2537 - สมเด็จพระนโรดม สีหนุ พระราชทานอิสริยยศเป็นสมเด็จพระจฮุน เซน
- ปี 2539 - ได้รับรางวัลสันติภาพโลก
- ปี 2540 - ทำรัฐประหารโค่นล้มสมเด็จพระนโรดม รณฤทธิ์ นรม. คนที่ 1
- ปี 2541 - ได้เป็น นรม. ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปปี 2541
- ปี 2547 - ได้เป็น นรม. ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปปี 2546
- ปี 2550 - ได้รับการสถาปนาอิสริยยศจากสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี เป็นสมเด็จพระอัครมหา
เสนาบดีเดโช ซึ่งถือเป็นเกียรติยศสูงสุดที่สามัญชนได้รับ
- ปี 2551 - ได้เป็น นรม. ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปปี 2551
- ปี 2556 - ได้เป็นสมาชิกสภาแห่งชาติ จังหวัดกันดาล และได้เป็น นรม.ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป
ปี 2556
- ปี 2558 - ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานพรรค CPP แทนนายเจีย ซิม
(ประธานวุฒิสภา และประธานพรรค CPP) ซึ่งถึงแก่อสัญกรรมเมื่อ 8 มิ.ย. 2558
- ปี 2561 - ได้เป็น นรม. ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปปี 2561

คณะรัฐมนตรีกัมพูชา

นรม.	Hun Sen
รอง นรม.	Sar Kheng
	Tea Banh
	Hor Namhong
	Men Sam An
	Bin Chhin
	Yim Chhay Ly
	Ke Kim Yan
รมต.อาวุโส (เฉพาะคนสำคัญ)	Chhay Than
	Cham Prasidh
	Prak Sokhon
	Aun Porn Moniroth
รมว.สำนักนายกรัฐมนตรี	Bin Chhin (รักษาการ)
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Sar Kheng
รมว.กระทรวงกลาโหม	Tea Banh
รมว.กระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศ	Prak Sokhon
รมว.กระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง	Aun Porn Moniroth
รมว.กระทรวงเกษตรป่าไม้และประมง	Veng Sakhon
รมว.กระทรวงพัฒนาชนบท	Ouk Rabun
รมว.กระทรวงพาณิชย์	Pan Sorasak
รมว.กระทรวงอุตสาหกรรมและหัตถการ	Chan Prasidh
รมว.กระทรวงแร่และพลังงาน	Suy San
รมว.กระทรวงแผนงาน	Chhay Than
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ เยาวชน และกีฬา	Hang Chuon Naron
รมว.กระทรวงกิจการสังคมทหารผ่านศึกและฟื้นฟูเยาวชน	Vong Saut
รมว.กระทรวงผังเมือง ไร่ วัด และก่อสร้าง	Chea Sophara
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อม	Say Samal
รมว.กระทรวงทรัพยากรน้ำและอุตุวิทยามหาวิทยาลัย	Lim Kean Hor
รมว.กระทรวงข้าวสาร	Khieu Kanharith
รมว.กระทรวงยุติธรรม	Ang Vong Vathana
รมว.กระทรวงประสานงานรัฐสภา วุฒิสภา และการตรวจสอบ	Men Sam An
รมว.กระทรวงไปรษณีย์และโทรคมนาคม	Tram Iv Tek
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Mam Bun Heng
รมว.กระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง	Sun Chanthol
รมว.กระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์	Phoeung Sakona
รมว.กระทรวงการท่องเที่ยว	Thong Khon

ร.มว.กระทรวงวัฒนธรรมและศาสนา
ร.มว.กระทรวงกิจการสตรี
ร.มว.กระทรวงแรงงานและฝึกวิชาชีพ
ร.มว.กระทรวงสาธารณสุข
ร.มต.ผู้แทน - ติดตาม นรม.

Him Chhem
Ing Kantha Phavy
Ith Sam Heng
Pich Bunthin
Ho Sethy
Sok Chenda Sophea
Mam Sarin
Sry Thamrong
Ngor Sovann
Chheang Yanara
Dul Koeun
You Sun Long
Osman Hassan
Som Soeun
Sun Kunthor
Zakaria Adam
Kao Kim Hourn
